

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0338

Evropska državljanska pobuda Moj glas, moja izbira (My Voice, My Choice): za varen in dostopen splav

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2025 o evropski državljanski pobudi Moj glas, moja izbira (My Voice, My Choice): za varen in dostopen splav (2025/3007(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju evropske državljanske pobude Moj glas, moja izbira (My Voice, My Choice): za varen in dostopen splav (ECI(2024)000004),
- ob upoštevanju Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2024/1158 z dne 10. aprila 2024 o zahtevku za prijavo evropske državljanske pobude z naslovom „My Voice, My Choice: za varen in dostopen splav“ v skladu z Uredbo (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta¹,
- ob upoštevanju člena 9, člena 19, člena 24, prvi odstavek, in člena 168(5) in (7) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju členov 2, 3 in 11(4) Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju členov 1, 3, 4 in 21 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije,
- ob upoštevanju Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah iz leta 1950,
- ob upoštevanju Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje iz leta 1995,

¹ UL L, 2024/1158, 19.4.2024, ELI:
http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1158/oj.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2020 o dejanski prepovedi pravice do splava na Poljskem²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o stanju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v EU v povezavi z zdravjem žensk³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2021 o prvi obletnici dejanske prepovedi pravice do splava na Poljskem⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. maja 2022 o posledicah vojne v Ukrajini za ženske⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2022 o grožnjah za pravico do splava po svetu: morebitna razveljavitev pravice do splava v ZDA s strani vrhovnega sodišča⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2022 o odločitvi vrhovnega sodišča ZDA o odpravi pravice do splava v Združenih državah in potrebi po zaščiti pravice do splava in zdravja žensk, tudi v EU⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2023 o predlogih Evropskega parlamenta za spremembo Pogodb⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. februarja 2024 o poročilu Komisije o stanju pravne države za leto 2023⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. aprila 2024 o vključitvi pravice do splava v Listino EU o temeljnih pravicah¹⁰,
- ob upoštevanju smernic Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2015 z naslovom „*Safe abortion: technical and policy guidance for health systems*“ (Varen splav: tehnične in politične smernice za zdravstvene sisteme),
- ob upoštevanju strategije Svetovne zdravstvene organizacije za obdobje 2017–2021 za zdravje in dobro počutje žensk v njeni evropski regiji in s tem povezanega poročila z naslovom „*Women’s*

² UL C 425, 20.10.2021, str. 147.

³ UL C 81, 18.2.2022, str. 43.

⁴ UL C 205, 20.5.2022, str. 44.

⁵ UL C 465, 6.12.2022, str. 155.

⁶ UL C 493, 27.12.2022, str. 120.

⁷ UL C 47, 7.2.2023, str. 268.

⁸ UL C, C/2024/4216, 24.7.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj>.

⁹ UL C, C/2024/6743, 26.11.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/6743/oj>.

¹⁰ UL C, C/2025/1279, 13.3.2025, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2025/1279/oj>.

health and well-being in Europe: beyond the mortality advantage“ (Zdravje in dobrobit žensk v Evropi: več kot zgolj napredek pri smrtnosti), ki sta bila objavljena 30. septembra 2016,

- ob upoštevanju akcijskega načrta Svetovne zdravstvene organizacije z naslovom „*Action plan for sexual and reproductive health: Towards achieving the 2030 Agenda for Sustainable Development in Europe – leaving no one behind*“ (Akcijski načrt za spolno in reproduktivno zdravje: Doseganje agende za trajnostni razvoj do leta 2030 v Evropi – nihče ne sme biti zapostavljen), ki je bil objavljen 12. septembra 2016,
- ob upoštevanju smernic Svetovne zdravstvene organizacije o oskrbi v zvezi s splavom, objavljenih 8. marca 2022, in njihove druge izdaje, objavljene 24. avgusta 2025,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0152),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. novembra 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost LGBTIQ oseb za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0698),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. oktobra 2025 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost LGBTIQ+ oseb za obdobje 2026–2030 (COM(2025)0725),
- ob upoštevanju načrta EU za pravice žensk za leto 2025 (COM(2025)0097) in njegove priloge,
- ob upoštevanju Direktive 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu¹¹,
- ob upoštevanju ustrezne sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi z dostopom do storitev reproduktivnega zdravstvenega varstva, vključno s sodbo z dne 16. decembra 2010 v zadevi A, B in C/Irska (pritožba št. 25579/05), sodbo z dne 30. oktobra 2012 v zadevi P. in S./Poljska (pritožba št. 57375/08) in sodbo z dne 25. julija 2017 v zadevi Carvalho Pinto de Sousa Morais/Portugalska (pritožba št. 17484/15),
- ob upoštevanju poročila organizacije Center for Reproductive Rights (Center za reproduktivne pravice) z dne 23. septembra 2025 z naslovom „*Europe abortion laws 2025 – policies, progress and challenges*“ (Zakonodaja na področju splava v Evropi: politike,

¹¹ UL L 88, 4.4.2011, str. 45, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2011/24/oj>.

napredek in izzivi),

- ob upoštevanju dokumenta Evropskega parlamentarnega foruma za spolne in reproduktivne pravice z naslovom „*Contraception Policy Atlas Europe 2025*“ (Evropski atlas kontracepcijske politike za leto 2025), objavljenega 14. februarja 2025,
 - ob upoštevanju člena 228(8) Poslovnika,
 - ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za pravice žensk in enakost spolov,
- A. ker lahko državljani EU z evropsko državljansko pobudo državljani pozovejo Komisijo, naj predlaga novo zakonodajo; ker mora Komisija, kadar evropska državljanska pobuda zbere vsaj milijon podpisov, v šestih mesecih po njeni potrditvi navesti, katere ukrepe namerava sprejeti v odziv nanjo;
- B. ker je pobuda Moj glas, moja izbira državljansko gibanje, ki združuje več kot 300 organizacij iz vse Evrope; ker gibanje poziva EU, naj zagotovi varen in dostopen splav za vse, in zahteva, naj EU sprejme zakonodajo, s katero bi vzpostavila finančni mehanizem za pomoč državam članicam, ki bi se mu prostovoljno pridružile, da bi se zagotovila varna oskrba v zvezi s splavom vsem, ki nimajo dostopa do nje;
- C. ker je Komisija v Sklepu (EU) 2024/1158 o prijavi te evropske državljanske pobude navedla, da samo dejstvo zagotavljanja finančne podpore tovrstnim zdravstvenim storitvam ne bi pomenilo neposrednega in ciljno usmerjenega poseganja v pristojnosti držav članic glede opredelitve njihove zdravstvene politike in organizacije zdravstvenih storitev;
- D. ker je dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, vključno z varno in zakonito oskrbo v zvezi s splavom, temeljna pravica; ker se s prepovedanim dostopom do reproduktivne oskrbe potreba po oskrbi v zvezi s splavom ne zmanjša, temveč se celo poveča izvajanje nevarnega splava, ki negativno vpliva na plodnost in umrljivost žensk in deklet, ali pa so pacientke prisiljene iti v tujino, da pridobijo zakonito oskrbo v zvezi s splavom;
- E. ker mora biti posameznicam zajamčena možnost uveljavljati svojo reproduktivno avtonomijo, vključno s pravico do svobodnega in odgovornega odločanja o tem, ali, kdaj in kako bodo imele otroke, če želimo v Evropi doseči enakost spolov in polno uživanje človekovih pravic za vse; ker je treba v celoti spoštovati in zagotavljati pravico do telesne nedotakljivosti in avtonomije;
- F. ker Odbor OZN za odpravo diskriminacije žensk navaja, da pravica žensk do zdravja zajema tudi njihove spolne in reproduktivne pravice, v svojem splošnem priporočilu št. 35 pa je navedel, da gre

pri kršitvah spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic žensk, kot so prisilna sterilizacija, prisilni splav, prisilna nosečnost, kriminalizacija splava, odrekanje varnega splava ali oskrbe po splavu ali odlašanje z njima, prisilno nadaljevanje nosečnosti ter zloraba in slabo ravnanje z ženskami in dekleti, ki iščejo informacije, blago in storitve s področja spolnega in reproduktivnega zdravja, za oblike nasilja na podlagi spola, ki lahko glede na okoliščine pomenijo mučenje ali okrutno, nečloveško ali poniževalno ravnanje; ker odbor poziva države, naj razveljavijo zakone, ki kriminalizirajo splav; ker Svetovna zdravstvena organizacija in mednarodni organi za človekove pravice pozivajo države, naj legalizirajo splav na zahtevo in odpravijo nepotrebne in škodljive ovire, ki odlagajo ali preprečujejo pravočasen dostop do oskrbe v zvezi s splavom;

- G. ker so spolno in reproduktivno zdravje in pravice vključeni v cilje trajnostnega razvoja OZN, in sicer v cilj 3.7 o zagotavljanju splošnega dostopa do storitev spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva ter v cilj 5.6 o zagotavljanju splošnega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic;
- H. ker je zagotavljanje spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic bistveno za varstvo človekovega dostojanstva in je neločljivo povezano z bojem proti spolnemu nasilju in nasilju na podlagi spola ter uresničevanjem enakosti spolov in podpiranjem drugih človekovih pravic, kot so pravice do življenja, zdravja, zasebnosti, osebne varnosti, nediskriminacije, enakosti pred zakonom ter prepovedi mučenja in drugega krutega, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja;
- I. ker onemogočen dostop do splošno dostopnega, varnega in zakonitega splava neposredno omejuje pravice žensk, vključno z njihovo pravico do samoodločbe, telesne in duševne celovitosti, zdravja, izobraževanja in dela; ker se z omejevanjem teh pravic ženske skrči zgolj na njihovo reproduktivno vlogo in s tem ustvarja diskriminacija na podlagi spola;
- J. ker je več držav članic EU sprejelo pomembne zakonodajne ukrepe za izboljšanje dostopa do splava, ko so odpravile škodljive postopkovne in regulativne ovire ter kazenske sankcije; ker dve državi članici še vedno ne dovoljujeta splava na zahtevo, osem jih ima obvezno čakalno dobo, več držav članic pa bodisi ne povrne ali subvencionira stroškov splava bodisi jih krije le v omejenem obsegu; ker enajst držav v Evropi ne izvaja medikamentoznega (tj. nekirurškega) splava, le pet držav pa omogoča oskrbo v zvezi s splavom prek telemedicine; ker se časovna omejitev za splav na zahtevo v Evropi precej razlikuje, in sicer od 10 pa do 24 tednov;
- K. ker nekatere države članice še vedno ohranjajo regresivne ovire za dostop do splava, na primer obvezno svetovanje, možnost, da zdravstveni delavci zavrnejo zagotovitev oskrbe v zvezi s splavom,

obvezen ultrazvočni pregled, nezagotavljanje finančnega kritja, obvezno pridobitev dovoljenja tretjih strani, omejitve glede razlogov za oskrbo v zvezi s splavom in glede metod splava; ker so nekatere države članice v zadnjem času celo uvedle tovrstne ovire;

- L. ker podatki kažejo, da se večina splavov izvede v prvem trimesečju in da večina teh žensk že ima otroke, je poročena ali v dolgotrajnem razmerju ali je ob spočetju uporabljala kontracepcijo;
- M. ker približno 20 milijonov žensk v Evropi¹² nima dostopa do varne in zakonite oskrbe v zvezi s splavom in je zato ogroženo njihovo zdravje; ker ta številka zajema tudi ženske, ki bežijo pred konflikti in vojnami, ter migrantke;
- N. ker so mnoge ženske kljub obstoju pravil EU o čezmejnem zdravstvenem varstvu prisiljene prečkati mejo, da lahko opravijo splav v drugi državi EU, pri čemer pogosto naletijo na finančne, logistične in psihološke ovire;
- O. ker mora Unija v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije določa, da upoštevati zahteve, povezane z varovanjem človekovega zdravja (člen 9) in lahko sprejme tudi spodbujevalne ukrepe za varovanje in izboljšanje zdravja ljudi (člen 168);
- P. ker bi morale imeti vse ženske in dekleta enak dostop do zdravstvenih storitev brez diskriminacije, ne glede na to, kje prebivajo; ker se marginalizirane osebe in skupine, vključno s pripadniki rasnih, etničnih in verskih manjšin, migranti, ljudmi iz prikrajšanih socialno-ekonomskih okolij, ljudmi, ki živijo na podeželju, invalidi, LGBTQI+ osebami in žrtvami nasilja, pri dostopu do zdravstvenega varstva pogosto srečujejo z dodatnimi ovirami, presečno diskriminacijo in nasiljem;
- Q. ker lahko zanosijo in rodijo samo biološke ženske;
- R. ker v Evropi resnično obstajajo razlike v oskrbi v zvezi s splavom; ker morajo zdravstveni sistemi nekaterih držav članic zaradi tovrstnih omejitev že sprejemati pacientke za splav iz drugih držav članic, zato ta evropska državljanska pobuda predlaga finančno nadomestilo za te države članice;
- S. ker nekatere ženske zaradi finančnih omejitev ne morejo na pot, da bi opravile splav;
- T. ker veljavna zakonodaja EU ni ustrezna, da bi se odzvali na izzive čezmejne oskrbe v zvezi s splavom;

¹² Podatek temelji na številu žensk, ki živijo na Poljskem in Malti ter nimajo dostopa do splava zaradi restriktivnih zakonov v državi prebivališča in zaradi omejitev v drugih državah članicah EU.

1. pozdravlja evropsko državljansko pobudo Moja glas, moja izbira, ki je zbrala 1,2 milijona podpisov in jo je Komisija uradno priznala 1. septembra 2025, ter poudarja, da je pobuda ustvarila doslej največje gibanje v Evropi in združila najrazličnejše državljane, zlasti mlade;
2. poziva Komisijo, naj v skladu s predlogom evropske državljanske pobude Moj glas, moja izbira oblikuje mehanizem prostovoljnega sodelovanja s finančno podporo EU, ki bo na voljo državam članicam, da se zagotovi solidarnost brez poseganja v nacionalne zakone in predpise; poziva Komisijo, naj vloži predlog za finančno podporo državam članicam, da bodo lahko v skladu z nacionalno zakonodajo zagotovile varno prekinitev nosečnosti vsakomur v EU, ki še vedno nima dostopa do varnega in zakonitega splava;
3. poudarja, da je evropska državljanska pobuda Moj glas, moja izbira neposreden poziv državljanov EU in da je njen namen ustvariti varnejšo in enakopravnejšo EU, ki bo zagotavljala enako raven zdravstvenih storitev vsem v Evropi in ljudem omogočala svobodnejše, varnejše in boljše življenje, ne glede na to, kje živijo in v kakšnih okoliščinah se lahko znajdejo; se zaveda, da je namen predlaganega programa izpolniti potrebe velike skupine pacientk z raznovrstnim naborom storitev, povezanih s splavom;
4. želi opomniti, da so nediskriminacija, duševna in telesna celovitost ter usklajevanje in zagotavljanje minimalnih standardov zdravstvene oskrbe v vseh državah članicah del naših evropskih vrednot in jih je treba ubraniti; poudarja, da ima EU pomembno vlogo pri podpiranju prizadevanj držav članic za boljše zagotavljanje kakovostnega spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, vključno z oskrbo v zvezi s splavom;
5. obsoja nazadovanje na področju pravic žensk in enakosti spolov v Evropi in po svetu, vključno s krčenjem spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter z napadi na zagovornike spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic; odločno obsoja gibanja proti enakosti spolov, ki želijo omajati enakost spolov in zmanjšati pravice žensk; poziva k odločnejšemu evropskemu ukrepanju za boj proti gibanjem proti enakosti spolov, za zaščito telesne avtonomije ter zagotavljanje splošnega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, vključno z informacijami o načrtovanju družine, cenovno dostopno kontracepcijo, varnim in zakonitim splavom ter porođnim in obporođnim zdravstvenim varstvom;
6. poziva Komisijo, naj dodobra izkoristi svoje pristojnosti na področju zdravstvene politike in zagotovi podporo državam članicam pri zagotavljanju splošnega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v okviru programa EU za zdravje za obdobje 2021–2027;
7. ponovno poziva, naj se pravica do splava vpiše v Listino Evropske

unije o temeljnih pravicah, in poziva Svet, naj skliče konvencijo za revizijo temeljnih pogodb ter v Listino doda spolno in reproduktivno zdravstveno varstvo ter pravico do varnega in zakonitega splava;

8. želi opozoriti, da odsotnost polnega dostopa do splava v mnogih delih Evrope ne ogroža zgolj fizičnega zdravja žensk, temveč njim in njihovim družinam povzroča tudi neupravičene finančne in duševne stiske;
9. ima pomisleke zaradi pravnih in praktičnih ovir za splav v nekaterih državah članicah ter poziva k dialogu in izmenjavi dobre prakse, da bi zagotovili dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic; poziva države članice, naj reformirajo svoje zakone in politike o splavu ter jih uskladijo z mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic in smernicami javnega zdravja;
10. želi opozoriti, da ima EU pristojnosti glede čezmejnih zdravstvenih storitev, krepitve nacionalnih zdravstvenih sistemov in navzgor usmerjene konvergence zdravstvenih standardov, da bi zmanjšali neenakosti na področju zdravja; je seznanjen, da so bila sredstva EU v okviru podporne pristojnosti Unije že uporabljena za neposredno financiranje ali sofinanciranje zdravstvenih storitev v državah članicah v nekaterih drugih primerih, na primer za presejalne preglede za odkrivanje raka;
11. želi spomniti, da Komisija v Sklepu (EU) 2024/1158 meni, da je namen pobude oblikovati zakonodajni predlog za zagotavljanje finančne podpore državam članicam, ki v programu EU za zdravje še ni zajeta, tako da bi bila s tem omogočena znatna dodana vrednost;
12. glede tega želi opozoriti, da predlagani mehanizem finančne podpore po mnenju Komisije ne vpliva na opredeljevanje ali organizacijo zdravstvene politike držav članic;
13. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo ta predlog vključen v sedanji in naslednji večletni finančni okvir, da bi še naprej izboljševali javno zdravje po vsej Evropi in podpirali ukrepe držav članic za spodbujanje dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva;
14. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.